

OBSAH

UPOZORNĚNÍ K PRVNÍMU VYDÁNÍ.....	9
PODĚKOVÁNÍ	12
ÚVOD.....	13
Evropští intelektuálové jako nové historické téma?	13
Boj za společenské a politické uznání	16
Smysl srovnání	19

I. ČÁST

„DOBA PROROKŮ“ MEZI LÉTY 1815 A 1860

ÚVOD.....	25
(1) VE ZNAMENÍ PŘEKÁŽEK.....	27
Rozmach intelektuálních kategorií	28
Univerzitní obrození	28
Nabídka tiskovin	31
Noviny a časopisy	32
Rozmach má své meze.....	34
Kulturní elitářství	34
Cenzura – prostředek státního i církevního vlivu	36
Kontrola nad univerzitami.....	38
Hledání profesní soběstačnosti	39
Stačí plat na obživu?	39
Kombinování činností.....	42
Hledání svobodného prostoru.....	45
Závěrem	47

(2) SMRT A ZNOVUZROZENÍ DUCHOVNÍ MOCI	49
Od pronásledování intelektuálů k duchovní moci	50
Burke a jeho soupeři	50
Návrat duchovna	52
Různé formy duchovní moci	53
Anglické ideály: nové kněžstvo (clerisy) nebo nový Prométheus?	54
Pojem clerisy u Coleridge	54
Shelleyho básník osvoboditel	55
Francouzské typy: doktrinář, „básník“, „umělec“ a nový spasitelé	58
Doktrinář	58
„Básník“	59
„Umělec“	60
Noví spasitelé	61
Německé pojetí: od Gelehrtenstand k prorokům	62
Od učenců (Gelehrte) ke vzdělavcům (Gebildete)	62
Heine: nový literát	64
Mladohegeláni	66
Závěr	68
(3) MEZI REVOLUCÍ A REAKCÍ	69
Evropská intelektuální společnost: emigrace, vyhnanství, odsuny	71
Paříž, hlavní město evropských intelektuálů	72
Polsko v exilu	74
Evropa intelektuálů	76
Kolektivní intelektuální protesty: hnutí studentů	76
Pojem Burschenschaft mezi nacionalismem a progressismem	77
Studenti a Risorgimento v Itálii	78
Francouzská studentská hnutí mezi liberalismem a revolucí	80
Intelektuálové a lidová hnutí okolo roku 1848	82
Francouzský intelektuální populismus	83
Revoluční intelektuální hnutí v německy mluvící Evropě	85
Intelektuálové a revoluce v Uhrách	87
První Pražské jaro	88
Nové pronásledování intelektuálů	89
Závěr: první konec intelektuálů?	91

II. ČÁST

DOBA SDRUŽOVÁNÍ DO SKUPIN

(4) ZMĚNĚNÉ PODMÍNKY INTELEKTUÁLNÍHO ŽIVOTA PO ROCE 1860.....	95
Požadavek vzdělání a přírůstek intelektuálních povolání	96
Počátky školské exploze	96
Obohacování kulturní nabídky	99
Nové příležitosti pro intelektuály	100
Vysokoškoláci	102
Kulturní soupeření Východu se Západem	105
Nové sdělovací prostředky a tržní pravidla.....	106
Vznik masového trhu.....	106
Ekonomické zákonitosti a intelektuální život.....	109
Literární příjmy	110
Hasnoucí optimismus	110
Intelektuální zaměstnání, sociální obavy a intelektuálové proletáři	114
Závěr	119
Prameny k tabulkám č. 3 a 4	119
(5) VZNIK RŮZNÝCH INTELEKTUÁLNÍCH STRATEGIÍ.....	121
Společenské postavení intelektuálů.....	122
Sociální původ	123
Intelektuální a studijní hierarchie	126
Prostorová polarizace intelektuálního prostředí.....	131
Univerzitní prostředí a jeho uzavřenost a otevřenost.....	137
Zlatý věk univerzitních učitelů?	138
Nové zdroje napětí	140
Účast na životě obce	144
Polarizace literárního prostředí.....	145
Celkový pohled.....	146
Literární boje ve Francii.....	148
Případ Anglie: honba za profesionalizací.....	150
Německé literární prostředí – překvapivá příbuznost s Francií.....	153
Rakousko: protežovaná avantgarda.....	155
Závěr: profesní a symbolické skupiny	157

(6) NOVÉ ÚLOHY A NOVÉ BOJE	159
Celkový pohled	159
Ruská inteligence mezi radikalizací a integrací	161
První generace	161
Radikalizace druhé generace	163
Nová inteligence?	165
Svoboda a nezávislost ve Francii, Anglii a Španělsku	167
Zrod „intelektuálů“ ve Francii	167
Krystalizace za Dreyfusovy aféry a v době jejich následků	171
Intelektuální a mocenské prostředí v Anglii	173
Nové avantgardy	176
Stát a intelektuálové v Anglii – srovnání a hypotézy	179
Civilizační problémy španělských intelektuálů	181
Rizika řízené angažovanosti	184
„Intelektuálové“ v Německu?	184
„Dreyfusovské aféry“ v Německu?	186
Nástrahy angažovanosti	188
Nejednoznačná situace v Itálii	190
Závěr – evropští intelektuálové a modernita	193
 BUDOUCNOST „INTELEKTUÁLŮ“ V EVROPĚ.....	195
Za pluralitní historii	195
Intelektuální cykly	197
Nový evropský intelektuální cyklus?	199
 DOSLOV	202
Návrh, jak číst tuto knihu	202
Způsoby vzdělávání a generace intelektuálů	203
Intelektuálové a kulturní změny	204
Hierarchie a kulturní praxe	206
 POZNÁMKY	209
 CHRONOLOGICKÉ TABULKY	241
 BIBLIOGRAFIE	250
 JMENNÝ REJSTŘÍK	268